

Fradeling av kårbolig -Veiledning-

Noen gårdeiere tenker at en fradeling kan være en gunstig omdisponering av gårdens bygningsmasse, men det er aspekter ved en slik fradeling som er viktig å tenke nøye gjennom før du søker.

En kårbolig er i utgangspunktet tenkt å være en ressurs for landbrukseiendommen. Den gir rom for at flere generasjoner, eller andre, kan bo på gården og være til nytte i arbeidet og den daglige drifta.

Søknad om deling av landbrukseiendom skal rettes til kommunen. Fradeling med formål å etablere en ny boligeiendom i landbruksområder er i utgangspunktet i strid med formålet i jordloven og kommuneplanen sitt arealformål landbruk, natur og friluftsliv (LNF).

Søknader om fradeling av kårboliger skal behandles etter:

- Jordloven § 9 (bruk av dyrka og dyrkbar jord) og § 12 (deling)
- Plan og bygningsloven § 20-1 (søknad om tiltak) og kap. 19 (dispensasjon)

Vurderinger som skal gjøres etter jordloven

Jordloven har til formål å sikre god forvaltning av landbruket nå og i framtida. Private forhold ved søknadstidspunktet er underordnet.

Søknad om deling skal vurderes etter følgende kriterier:

- Tjenlig bruksstruktur
- Vern av arealressurser (jordvern)
- Driftsmessige gode løsninger
- Drifts- og miljømessige ulemper
- Bosetting

En søknad må inneholde vurderinger i forhold til spørsmål som for eksempel:

- Har landbrukseiendommen behov for kårbolig nå, og/eller i framtida? Hvis det er, eller kan bli nytt behov i framtida kan den ikke fradeles (tillates ikke fradeling).
- Hvilke driftsulemper eller -fordeler vil en fradeling medføre? Det skal legges vekt på langsiktighet i avgjørelsen.
- Ligger kårboligen slik til at den ikke vil plages av landbruksdriften mht. støy, støv, lukt, sikkerhet osv.? (Både dagens drift og mulig framtidig landbruksdrift).
- Forholdene i, og rundt kårboligen skal vurderes ut fra at hvem som helst kan kjøpe boligen etter en fradeling og at nye eiere ikke nødvendigvis har kunnskap om landbruksdrift.
- Vil en deling føre til økt bosetting, - og er dette ønskelig?

Det skal være en overvekt av positive momenter før en kårbolig kan deles ifra.

Vurderinger som skal gjøres etter Plan- og bygningsloven:

Saken skal behandles som en søknad om fradeling av boligtomt i LNF-områdene og det kreves dispensasjon fra kommuneplanen.

Ved etablering av nye boligeiendommer skal blant annet følgende vurderes:

- Arealbruk
- At vegadkomst, vannforsyning og avløpsanlegg kan ordnes på en tilfredsstillende måte
- Om tiltaket fører til konflikter eller skade på kulturminner, kulturlandskapet, jord- og skogbruk, friluftslivet, eller andre naturverdier
- Trafikksikkerhet: trygg skoleveg, avkjørsel, gangavstand til kollektivtransport
- Generell tilgjengelighet: tilfredsstillende adkomst for utrykningskjøretøy, renovasjon, helse og omsorgstilbud

Det skal være en overvekt av positive momenter før dispensasjon kan gis.

Det er eiendommen som står i fokus og ikke eier.

- Å fradele kårboliger er en permanent handling. Ved fradeling av kårboligen sier man i praksis at gårdens ressursgrunnlag ikke er stort nok til to boenheter. Dette fratrar kanskje muligheten for en kårbolig på gården i fremtiden. Er det ønskelig for fremtidige eiere av gården?
- Kan utleie av kårboligen være et alternativ? Da har driveren av bruket bedre kontroll med hvem som til en hver tid bor i boligen, og vil på den måten kunne veilede leietaker med eventuelle ulemper og sikkerhetsrutiner. Dette vil også gi faste, langvarige inntekter til gården.

I prinsippet skal alle arealressursene på en landbrukseiendom følge hovedbruket.

Saksgang

Søknad om deling sendes til kommunen på eget skjema, nabovarsla og med kart. Søknaden skal grunngis.

Kommunen sender søknader om fradeling på høring til de instanser som er aktuelle i hvert enkelt tilfelle. Dette er alltid Fylkesmannen, men også Statens vegvesen, Oppland fylkeskommune, Jernbaneverket, NVE og andre som kan ha interesser i en slik sak.

Kommunen behandler søknaden både etter Jordloven og etter plan- og bygningsloven. For å få endelig godkjenning må det gis positivt vedtak etter begge lovverk. Kommunen tar gebyr for behandling uansett utfall.

Saksbehandlingsgebyr pr. 1.1.2017 (med forbehold om endringer)

Jordlovsbehandling kr. 2.000,-
Planlovsbehandling kr. 18.439,-

Har du spørsmål om fradeling av kårbolig? Ta kontakt med:

- Anders Kvaløy Olsen, landbruksrådgiver, 61 15 34 58
- Anne Merethe Andersen, arealplanlegger, 61 15 34 36